

Bijbelstudie

Steven van den Heuvel en Age Romkes

Samen in de Naam van Jezus Efeze 3:14-21

INHOUD

Stille tijd	2
Geestdrift	2
Groei	2
Liefde	3
God prijzen	4
Kringstudie 6	5
Verkenning van de tekst	5
Context	5
Thematiek en structuur	5
Korte uitleg	5
Boodschap en actualiteit	6
Aanwijzingen voor de kringleider	7
Ijsbreker	7
Inleiding	7
Kringgesprek	7
Afsluiting	8
Werkvel	8
Efeziërs 3:14-21	9

Stille tijd tussen kringstudie 5 en 6

1

*14 Om die reden buig ik mijn knieën voor de Vader, 15 naar wie alle geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt, opdat Hij u geve, ...
(3:14-15)*

Geestdrift

Je leest en hoort de verhalen wel eens van christenen in andere landen die zwaar vervolgd worden om hun geloof en die dan toch voor ons, christenen in het vrije westen, bidden. Ze hebben daar uiteenlopende redenen voor. Soms doen ze het uit dankbaarheid om wat wij voor hen doen. Soms ook vanuit het besef dat wij het zijn die het zwaar hebben en arm zijn. Want de armoede en de vervolging die ze ondergaan houden hun geloof vurig. Maar wij lopen het gevaar in onze luxe lauw te worden en te zwichten voor de verleiding van de rijkdom. Deze 'omgekeerde wereld' zien we ook bij Paulus in deze teksten. Hij zit in de gevangenis, maar zó vol is hij van wat hij net geschreven heeft over het rijke mysterie van het evangelie dat hij gaat bidden voor de Efeziërs. Hij bidt dat de christenen in Efeze meer de rijkdom gaan beseffen waarmee ze in Christus gezegend zijn.

a) Onderdeel 1

- Paulus knielt hier vol eerbied in gebed neer voor God. Hij lijkt zijn gevangenschap te vergeten als hij beseft hoe rijk we als gelovigen in God zijn. Wanneer heb jij ervaren dat je, ondanks de omstandigheden, opeens alles om je heen kunt vergeten omdat iets van Gods blijde boodschap je geweldig raakt?
- Bid dat je meer gaat beseffen hoe rijk je bent in God. Vraag dat ook voor je medebroeders en -zusters om je heen.

b) Onderdeel 2

- Paulus buigt zijn knieën. Het is een van de weinige keren dat we in het Nieuwe Testament lezen over een gebedshouding. Hier wordt melding gemaakt van knielen. Elders wordt ook wel staand gebeden, de handen geheven. Welke gebedshouding heb jij? Waarom? Wat zegt dat over je gebed?
- Vraag God om groei, ook in je gebedsleven.

c) Onderdeel 3

- Bidden. We doen het als christenen nogal eens. Voor het eten, in de kerk, voorafgaand aan een vergadering, in een kring. Maar daardoor kan het ook makkelijk een sleur worden, een gewoonte die we wat onbezield uitvoeren. Hoe ga jij met bidden om?
- Vraag God je te helpen om te (blijven) bidden vanuit je hart.

2

*15 ... opdat Hij u geve, 16 naar de rijkdom zijner heerlijkheid, met kracht gesterkt te worden door zijn Geest in de inwendige mens, 17 opdat Christus door het geloof in uw harten woning make.
(3:15b-17)*

Groei

Het kan je overkomen als je een nieuwe taal gaat leren, zoals Chinees of Hebreeuws, dat je gefascineerd wordt door al die nieuwe tekens en die wonderlijke klanken. Door het

ritme, de rijkdom van uitdrukkingsvormen, enz. Soms moet je even doorbijten – denk aan het leren van grammaticaregels – maar hoe meer je ervan leert, hoe mooier, hoe rijker de taal wordt.

In deze verzen bidt Paulus om iets dergelijks. Hij vraagt God voor de christenen in Efeze om hen meer en meer te vervullen. En om hen met kracht te sterken door de Geest 'in de inwendige mens'. Dan zal Christus Zich door het geloof vestigen in de harten van de christenen. Daaruit blijkt hoe nauw de Geest en Christus met elkaar verbonden zijn – onafscheidelijk.

In beide verzen gaat het dus om de inwoning van God in de gelovigen. Niet dat daarvan nog geen sprake zou zijn. Zeker wel. Hij schrijft immers aan christenen. Maar het kan nog mooier, rijker. Nadat we als gelovigen Jezus hebben aangenomen als Heiland en Heer mogen we levenslang blijven groeien in Hem.

a) Onderdeel 1

- Christus en de Heilige Geest wonen dus in je hart, je diepste wezen. Wat ervaar je daar van? Denk eens na over het afgelopen jaar. Waren er momenten waarop de Geest, waarop Christus, op een nieuwe manier beslag legde op jouw leven?
- Bid met Paulus mee. Vraag God om je hart steeds meer te vullen met Christus, met de Heilige Geest.

b) Onderdeel 2

- Christus en de Geest zijn heel nauw met elkaar verbonden. Hoe is de verhouding tussen beiden in je eigen geloofsleven?
- Vraag God om een juist inzicht in de verhouding van het werk van Christus en van de Heilige Geest. Vraag Hem nogmaals om je innerlijk helemaal vol te maken van Hem.

c) Onderdeel 3

- Vol worden van God Zelf, van Christus, van de Heilige Geest. En dat maar niet voor even, maar voor altijd en steeds meer. Het is haast te veel om te bevatten!
- Dank God dat Hij door zijn Geest in je wonen wil en je kracht wil geven.

3

18 Geworteld en gegrond in de liefde, zult gij dan samen met alle heiligen, in staat zijn te vatten, hoe groot de breedte en lengte en hoogte en diepte is, 19 en te kennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot alle volheid Gods.

(3:18-19)

Liefde

Soms ontmoet je mensen die zóveel liefde uitstralen dat je geraakt wordt door de liefde van God door hen heen. Soms raakt die liefde van God je ook door een inzicht in de Bijbel, door een gebed, of door een gedachte die je even de adem beneemt. Dan ervaar je iets van de 'breedte en lengte en hoogte en diepte' van de liefde van Christus. Voor het ervaren van Gods liefde bidt Paulus als hij in deze verzen zijn voorbede voor de Efeziërs afsluit (de verzen 3:20-21 bevatten een lofzegging aan God, waarmee het gebed beëindigd wordt).

Als Christus en zijn Geest in ons hart wonen, dan schieten we wortel in de liefde. Dat is een stevig fundament. Het vacuüm 'zonder hoop en zonder God in de wereld', waar Paulus in 2:12 over schreef in verband met de vroegere toestand van de Efeziërs wordt opgevuld door Gods liefde, waardoor de gelovigen samen met alle heiligen in staat zijn de geweldige omvang van de liefde van Christus te vatten. Zo worden we 'vervuld tot alle volheid Gods'.

a) Onderdeel 1

- Liefde is een steeds terugkerend thema in de brieven van Paulus. Probeer voor jezelf eens aan te geven waarom dat zo is, waarom de liefde zo'n centrale plaats inneemt in het geloof.
- Bid God dat je 'geworteld en gegrond' mag zijn in zijn liefde.

b) Onderdeel 2

- Het evangelie meer is dan een reddingsboot of een paspoort voor de hemel. Het is een levenslange groei in het kennen van de liefde van Christus.
- Vraag God je te helpen om te groeien in het ervaren en uitdragen van de liefde van Christus.

c) Onderdeel 3

- Paulus zegt nadrukkelijk: 'samen met alle heiligen' als het gaat om het kennen van de liefde van Christus. Waarom zou dat zijn? Kun je Gods liefde eigenlijk wel 'los' van andere mensen, andere gelovigen leren kennen? In hoeverre leer je Gods liefde concreet kennen door je medebroeders en -zusters?
- Vraag God om je manieren te laten zien om samen met je medegelovigen meer zijn liefde te gaan vatten.

4

20 Hem nu, die blijkens de kracht, welke in ons werkt, bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij bidden of beseffen, 21 Hem zij de heerlijkheid in de gemeente en in Christus Jezus tot in alle geslachten, van eeuwigheid tot eeuwigheid! Amen.'
(3:20-21)

God prijzen

Op de lagere school waar ik op heb gezeten mocht je, als je jarig was, uitkiezen welk psalmversje er die ochtend in de klas werd gezongen. Favoriet was Psalm 150, want daarbij mochten we, bij hoge uitzondering, muziekinstrumenten als tamboerijnen gebruiken en dat was natuurlijk feest.

Toen mij later duidelijk werd waaróm eigenlijk Gods lof wordt gezongen in de christelijke gemeente, kreeg mijn plezier bij het zingen van Psalm 150 een andere inhoud: ik vond het fijn om God te aanbidden om wie Hij is en niet meer alleen omdat dat zo lekker zingt. Paulus begon in 1:3 al met een lofgebed en ging daarna in op de rijkdom die de gelovigen in Christus hebben. Dat leidde hem tot een gebed voor een dieper besef daarvan door de Efeziërs. En dat leidt hem weer terug naar de lofprijzing waarmee hij zijn brief begon. Hij breekt vanzelf uit in de verheerlijking van God, als hij Zijn rijkdom voor de gelovigen beschouwt.

a) Onderdeel 1

- Wanneer heb jij God spontaan geprezen? Waarom was dat?
- Prijs God in je gebed om Wie Hij is en wat hij geeft.

b) Onderdeel 2

- Wat vind je van de stelling: 'Lofprijzing is de adem van de gemeente'?
- Bid voor de gemeente waar je lid van bent, dat ze geestelijk 'op adem' mag zijn.

c) Onderdeel 3

- God wordt geprezen door alle tijden heen. De lofzang gaat van mond tot mond.
- Dank God dat jouw stem mag meeklinken in dit eeuwigdurende koor.

Kringstudie 6

Efeze 3:14-21

Verkenning van de tekst

Context

In 3:1 begon Paulus een gebed. Dat onderbrak hij direct door zijn eerder gegeven uiteenzetting over het deelgenootschap van de heidenen aan het aan Israël geschonken heil samen te vatten en in relatie te brengen met zijn eigen roeping en taak. Nu vervolgt hij zijn gebed. Dit gedeelte vormt het hoogtepunt en de afsluiting van het eerste deel van de brief aan de Efeziërs.

Thematiek en structuur

Deze perikoop bevat een gebed van Paulus waarin de bede om het kennen van alle dimensies (breedte, lengte, hoogte en diepte) van de liefde van Christus centraal staat. Zoals gebruikelijk bij de Joden, loopt Paulus' gebed uit op een lofzegging. In de perikoop is de volgende basisstructuur te ontdekken:

Vers 14-15	Aanhef
Vers 16-19	Gebed
Vers 20-21	Lofprijzing

Korte uitleg

Tekst:NBG 1951

14. *Om die reden buig ik mijn knieën voor de Vader,*

Paulus hervat hier zijn in 3:1 begonnen gebed voor de gelovigen. Doel daarvan is dat ze meer en meer de rijke inhoud van Gods geheimenis, waarover hij hiervoor heeft geschreven, zullen leren kennen en bevatten. Dit gebed bestaat uit één lange zin, die doorloopt tot vers 21, waar het eindigt in een lofprijzing van God. Of liever: het is een doorlopend gedicht. In vers 14 wordt nog geen inhoud aan het gebed gegeven – pas in vers 16 is het zo ver. Slechts wordt Paulus' gebedshouding vermeldt: hij buigt zijn knieën. Die gebedshouding drukt eerbied en ontzag voor God uit.

15. *naar wie alle geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt, opdat Hij u geve,*

In het vorige vers noemde Paulus God 'de Vader'. In dit vers verklaart hij waarvan God Vader is: van alle geslacht in de hemelen en op de aarde. Dat betekent dat alle levende wezens hun oorsprong hebben in God. Opnieuw in deze brief is dat een correctie van de exclusiviteitclaim van de Joden, want door dit te zeggen stelt Paulus dat alle mensen uit God hun oorsprong hebben en niet alleen de Joden.

16. *naar de rijkdom zijner heerlijkheid, met kracht gesterkt te worden door zijn Geest in de inwendige mens,*

Dit is het begin van het eigenlijke gebed van Paulus.

De uitdrukking 'naar de rijkdom zijner heerlijkheid' is een samenvatting van al Gods eigenschappen en betekent dat God bij machte is te schenken waar Paulus om vraagt. Paulus vraagt of God de gelovigen door Zijn Geest wil sterken in de inwendige mens. De 'inwendige mens' duidt op het vernieuwde hart van de gelovige mens naar zijn innerlijke bestaan. Dat blijkt ook in vers 17 waar in plaats van de 'inwendige mens' de uitdrukking 'hart' wordt gebruikt.

17. *opdat Christus door het geloof in uw harten woning make. Geworteld en gegrond in de liefde,*

Dit vers is nauw verbonden met het vorige. In beide verzen bidt Paulus om hetzelfde: de inwoning van God in de gelovigen. In vers 16 werd de nadruk gelegd op het werk van de Heilige Geest, in dit vers ligt het accent op de inwoning van Christus. Zakelijk gaat het om hetzelfde. Deze 'inwoning' is, blijkens het Grieks, permanent.

Paulus bidt voor een verdere groei en ontwikkeling van deze inwoning – dat Christus Zijn heerschappij over alle facetten van het leven van de gelovigen uitoefent.

Het 'geworteld en gegrond in de liefde' aan het eind van dit vers geeft het resultaat aan van de inwoning van Christus en de Geest in de gelovigen.

18. *zult gij dan samen met alle heiligen, in staat zijn te vatten, hoe groot de breedte en lengte en hoogte en diepte is,*

Paulus zegt niet duidelijk wat met het 'vatten' van de 'breedte en lengte en hoogte en diepte' bedoeld wordt, wat aanleiding heeft gegeven voor veel speculatie. Het lijkt het meest voor de hand te liggen om het te verbinden met vers 19.

Het 'samen met alle heiligen' wijst erop dat we in de kerk op elkaar aangewezen zijn, van elkaar afhankelijk zijn om tot een dieper verstaan van de liefde van Christus te komen.

19. *en te kennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot alle volheid Gods.*

Paulus' woordgebruik in dit vers is niet gemakkelijk. Hij bidt voor de gelovigen dat ze de liefde van Christus kennen, maar zegt er direct bij dat die liefde 'de kennis te boven gaat'. Misschien bedoelt hij dat de liefde van Christus zó groot en omvangrijk is dat ze in haar rijkdom nooit volledig gekend kan worden met het *verstand*. Ze kan alleen in het *geloof* ervaren worden en wel samen met alle heiligen (vers 18). Naar de mate waarin de gelovigen de liefde van Christus meer leren kennen zal ook het doel bereikt worden: vervuld worden 'tot alle volheid Gods'. Daarmee worden waarschijnlijk de hemelse gaven bedoeld waarmee de gemeente toegerust wordt.

20. *Hem nu, die blijkens de kracht, welke in ons werkt, bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij bidden of beseffen,*

De vermelding van de liefde van Christus en de volheid van God loopt uit op een doxologie (lofzegging), zoals wel vaker gebeurt in Paulus' brieven. Opmerkelijk is dat deze lofprijzing qua volgorde precies omgekeerd is aan die in 1:3. In dit vers wordt de lofprijzing ingeleid, en wordt vermeldt voor wie de lofzegging bestemd is. 'Blijkens de kracht, welke in ons werkt' duidt op de kracht van de Heilige Geest die in ons werkt.

21. *Hem zij de heerlijkheid in de gemeente en in Christus Jezus tot in alle geslachten, van eeuwigheid tot eeuwigheid! Amen.*

Dit vers bevat de inhoud van de lofzegging. Paulus roept op tot een eeuwigdurende lofprijzing aan God, waarbij Zijn 'heerlijkheid' wordt erkend en beleden. Deze heerlijkheid wordt Hem gebracht door de gemeente die 'in Christus Jezus' is, dat wil zeggen, die door het geloof met Hem is verbonden. Deze lofprijzing sluit in haar formulering geheel aan bij die in 1:3. Dat is niet voor niets, want zoals we al zagen vormen deze twee lofprijzingen zo het frame van het eerste deel van de brief aan de Efeziërs.

Boodschap en actualiteit

Een mens groeit altijd. Van baby wordt hij peuter, dan kleuter, enz. Ook als het lichaam is uitgegroeid blijft de mens groeien – psychisch. Hij groeit – als het goed is – de diepte in – hij wordt wijzer, milder. Ook een christen hoort te groeien – zoals hij als mens groeit, maar dan geestelijk. Hij hoort te groeien in Christus. 'Groeien in Christus'. Met de regelmaat van de klok verschijnen er boeken en boekjes over. Met principes, bijbelteksten, wijze adviezen. Je kunt er moe van worden. Toch is het van belang om in een steeds veranderende cultuur elke keer weer aandacht vestigen op de noodzaak om

te groeien in Hem. Want in het leven van een christen is stilstand achteruitgang. Voor die groei bidt Paulus in deze perikoop.

Aanwijzingen voor de kringleider

IJsbreker

*'Ik begrijp het,' zei ze tenslotte nadenkend. 'Nu begrijp ik het. Deze tuin is net als die Stal. Van binnen is hij veel groter dan hij van buiten was.' 'Natuurlijk, Dochter van Eva,' zei de Faun. 'Hoe hoger op en hoe verder naar binnen je gaat, hoe groter alles wordt. Van binnen is het groter dan van buiten.' Lucy keek heel goed naar de tuin en zag dat het eigenlijk helemaal geen tuin was, maar een hele wereld, met zijn eigen rivieren en bossen en zee en bergen. Maar die waren niet nieuw voor haar: ze kende ze allemaal. 'Ik begrijp het,' zei ze. 'Dit is nog steeds Narnia en nóg echter en nóg mooier dan het Narnia daar beneden, precies zoals dát weer echter en mooier was dan het Narnia buiten de Staldeur! Ik begrijp het... in iedere wereld wéér een wereld, in ieder Narnia wéér een Narnia...' 'Ja,' zei Meneer Tumnus, 'net als bij een ui: alleen is, als je verder naar binnen gaat, iedere ring juist groter dan de vorige.'*¹

Bovenstaand verhaal uit de Narnia-kronieken van C.S. Lewis kan voorgelezen worden nadat het bijbelgedeelte gelezen is. Laat de groep het daarna proberen toe te passen op het tekstgedeelte.

Inleiding

Laat vervolgens ter opfrissing een aantal zaken beschreven bij 'context' en 'thematiek en structuur' terugkomen. Vervolgens zou je kunnen vragen naar de ervaringen van de kringleden met gebed en het prijzen van God – welke plaats dat in hun geloofsleven heeft. Vraag ten slotte naar de ervaringen van de kringleden met de stukjes voor stille tijd. Probeer het geïnventariseerde in het kringgesprek terug te laten komen.

Kringgesprek

Lees het bijbelgedeelte hardop voor (of laat dat doen). Geef de kringleden het bijbelgedeelte op papier (zie werkvel). Hieronder staan per onderdeel van de perikoop een aantal vragen die richtinggevend kunnen zijn voor het groepsgeprek.

Vers 14-15, Aanhef

- In het eerste stukje voor de stille tijd zagen we al dat Paulus vanuit ontzag voor Gods plan zijn knieën buigt en bidt. Spreek met elkaar over het bidden vanuit verwondering. Hoe kun je dat (blijven) doen?
- Wat betekent het dat Paulus God de Vader van 'elk geslacht in de hemelen en op de aarde' noemt?

Vers 16-19, Gebed

- In Paulus' gebed worden Vader, Zoon en Geest genoemd. Ga na in welk verband hij elk van de Personen van de Drie-eenheid noemt. Wat zegt dat over hun specifieke 'taak'?
- Hoe ervaren we in ons leven de versterking door de Heilige Geest/ de inwoning van Christus in de inwendige mens/ het hart?
- Deel met elkaar wanneer en hoe je de liefde van Christus ervaart. Bedenk hierbij dat 'ervaren' breder is dan 'voelen'.
- Paulus bidt dat de gemeente in staat is de 'kennis te boven' gaande liefde van Christus te 'kennen'. Op welke vormen van 'kennen' zal hij hier doelen? Hoe kunnen we de liefde van Christus níet leren kennen en hoe wél?

¹ C.S. Lewis, Het laatste gevecht – een Narnia-verhaal, Amsterdam: Leopold, p. 160-161

- Hoe kunnen we de liefde van Christus meer en meer leren kennen/ervaren? Hoe kunnen we elkaar in de christelijke gemeente daarin tot een 'hand en een voet' zijn?
- In het gebed van Paulus is het kennen van de liefde van Christus voorwaarde voor het vervuld worden 'tot alle volheid Gods'. Wat zegt dat over God?

Vers 20-21, Lofprijzing

- Paulus schrijft dat God in staat is 'oneindig veel meer te doen dan wij bidden of beseffen'. Wat zegt dat over God én over ons geloof?
- 'Blijkens de kracht, welke in ons werkt' schrijft Paulus. Wat ervaren wij in ons dagelijks leven van die kracht?
- Paulus schrijft: 'Hem zij de heerlijkheid in de gemeente en in Christus Jezus'. Wat zou 'heerlijkheid' betekenen?
- Hoe stel je je het loven van God 'van eeuwigheid tot eeuwigheid' voor?

Afsluiting

Vat het besprokene kort samen. Neem daarna tijd te bidden voor het besprokene en om God te loven, bijvoorbeeld met een lied.

Werkvel

Tijdens het groepsgesprek kunnen de deelnemers gebruik maken van het werkvel. Het werkvel bevat de tekst van de perikoop (vertaling: NBG 1951) met bijschrijfruimte. Dit werkvel moet uiteraard van tevoren voor alle deelnemers gekopieerd worden.

Efeziërs 3:14-21

Aanhef Om die reden buig ik mijn knieën voor de Vader,
naar wie alle geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt,

Gebed opdat Hij u geve, naar de rijkdom zijner heerlijkheid,
met kracht gesterkt te worden door zijn Geest in de inwendige mens,
opdat Christus door het geloof in uw harten woning make.
Geworteld en gegrond in de liefde,
zult gij dan samen met alle heiligen, in staat zijn te vatten,
hoe groot de breedte en lengte en hoogte en diepte is,
en te kennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat,
opdat gij vervuld wordt tot alle volheid Gods.

Lofprijzing Hem nu, die blijkens de kracht, welke in ons werkt,
bij machte is oneindig veel meer te doen dan wij bidden of beseffen,
Hem zij de heerlijkheid in de gemeente en in Christus Jezus
tot in alle geslachten, van eeuwigheid tot eeuwigheid!
Amen.